

Medienkrieg – avagy a rágalmazás szabadsága

Sajtóháború.

Ezzel a címmel tett közzé minap terjedelmes írást – afféle magyarországi helyzetelemzést – Gömöri Endre, a Magyar Újságírók Országos Szövetsége (MÚOSZ) elnökségi tagja a németországi *Frankfurter Allgemeine Zeitung*-ban.

Módszere nem tekinthető úttörőnek. Weyer Béla, a *Heti Világgazdaság* munkatársa már kitaposta az ösvényt. Weyer úr másfél-két esztendeje folyamatos lelkesedéssel tudósítja a *Süddeutsche Zeitung*-ot Budapestről, azzal a nehezen titkolható szándékkal, hogy a földreperget állapotából feltápáskodni akaró országról – mellesleg szülőhazájáról –, a lehető legsötétebb képet fesse Európára számára.

Igyekvésben immár Gömöri Endre sem marad el: a *Frankfurter Allgemeine Zeitung*-ban a nyugati demokráciák és a civilizált világ tudomására hozza, hogy Magyarországon a kormány hallgatolagos támogatásával nacionalista és antiszemita erők *fenyegetik* a demokráciáért hősiesszen küzdők maroknyi csapatát, amelyet ezer veszedelem közepette *Eörsi István* és *Konrád György* vezet. (A magyar fordítás olvasható az *Új Magyarország* március 28-i, szombati számában.)

Gömöri Endre sorait mindenekelőtt a MÚOSZ Etikai Bizottsága elnökének figyelmébe ajánlom. Az új magyarországi újságíró szövetség, a MUK tagjai felfokozott érdeklődéssel várják a hónapok óta megújulásról, a tisztességes tájékoztatás, az igazmondás megteremtésének szükségességéről nyilatkozó régi újságíró szövetség állásfoglalását: elképzelhető-e, hogy egyik elnökségi tagjuk *rágalmazási kísérletét* szó nélkül hagyják, avagy levonják a megfelelő következtetéseket.

Gömöri Endre ugyanis világnyelven tízmilliókat tájékoztatott *hamisan*, a tényeket eltorzítva, valótlanságokat papírra vetve.

Ilyesmit szabad országban egyetlen újságíró sem követhet el – különösen nem egy magát liberálisként meghatározó zszurnaliszta.

Gömöri Endre arról tudósítja a nagyvilágot, hogy a médiakért folytatott csatározások új fejezetét megnyitva, március 15-én, nemzeti ünnepünkön az MDF bizonyos erői *kivitték* az összecsapásokat az utcára, és elképzelhetőnek tartja, hogy a médiakért folytatott kézitusa elfajulását – titkos összjáték révén – *Antall József* miniszterelnök is elősegítette.

A rágalmazás sajátos változata ez.

A német újságolvasó ezek után úgy vélheti, hogy Magyarországon iszonyatos dolgok történnek. A Magyar Televízió épülete előtt például március 15-én megjelenik egy teherautó, a platóról bőrféjú újfasiszták ugrálnak le, s ütnei-vernii kezdenek egy operatort... Ugyanis titkos biztatást kaptak erre a hatalomtól.

Gömöri Endre nyilván fénykép- és filmfelvételekkel tudja bizonyítani a bőrféjúek akcióját, s erre annál is inkább szükség van, mert a magyar közvélemény *nem ismeri* ezeket a felvételeket. Gömöri Endrének tehát kötelessége ezeket Magyarország tíz és félmillió lakosa elé tárni – mi több, a bántalmazott operatort is meg kell neveznie, aki minden bizonnyal rendőrségi feljelentést tett a támadás után, és orvosi látelületet vettett a sérüléseiről. No és természetesen tanúkkal is rendelkezik.

A sajtószabadság már csak ilyen: *bármí leírható, de a leírtakat hitelen és megkérdőjelezhetetlenül bizonyítani kell!*

Gömöri Endre erre remélhetően készen áll.

De ami ennél fontosabb: dokumentumokkal kell bizonyítania – mert *Eörsi István* íróra hivatkozva ezt is leírja –, hogy „a kormány parlamenten kívüli és nem éppen finom parlamenti módszerekkel próbálja megkaporintani a tömegtájékoztató eszközöket.”

Még érdekesebb lenne, ha eme „liberális és szociáldemokrata” élharcos író megszólaltatva, Gömöri Endre arról is ejtene néhány szót a frankfurti újságban, hogy két nappal március 15-e előtt, a magyar televízióban (NAP TV) *Eörsi István* miért nevezte *csöcseléknek* az 1956-os forradalom tüntetésre készülő hőseit, a még élő szabadságharcosokat, s miért kellett ezt a sértést felháborodva visszautasítania *Fónay Jenőnek*, akit 56 után Kádárék előbb halálra, majd életfogytiglani börtönbüntetésre ítélték.

Arról az eshetőségről, hogy a régi, pártállamot szolgáló, ma a rendszerváltozás ellendrukkereiként fellépő újságírók távozását sürgető ötvenhatos hősokeket és a velük együttérző ezreket március 15-én netán éppen *Eörsi István* „csöcselékzése” tüzelte föl, Gömöri Endre említést sem tesz.

Nem illene bele abba a koncepcióba, amelyet követ. Amely Weyer Béla tudósításainak gondolatmenetét követve azzal próbálja befekeltetni a magyar kormányt, hogy a demokrácia elveit megtagadva maga alá gyűri a tömegtájékoztató eszközöket, az MDF-et pedig azzal kívánja lejáratni, hogy „jobbszárnyát” utcai megmozdulások szervezésével vádolja.

Ezért hallgatja el Gömöri Endre, hogy március 15-én országos felháborodást keltett a fővárosi főpolgármester szónoklata a budapesti Petőfi szobor előtt, mivel *Demszky Gábor* SZDSZ-es, pártpolitikai érdekek hangoztatására használta fel az ünnepi alkalmat, méghozzá úgy, hogy a Rákosi-időkben dívó „El a kezekkel Koreától!” jelszót, „El a kezekkel a Magyar Hírlaptól!” csatakiáltásra cserélte fel.

Annál büszkébben jelenti ki Gömöri Endre, hogy Magyarországon, a nyomtatott sajtót illetően „a liberális és szociáldemokrata beállítottságú lapok fölünyesen vezetik a mezőnyt.”

Nagy kár, hogy a Demszky-féle szónoklat elhagyásával megtagarított hasábon Gömöri Endre nem ismertette a szociáldemokrata lapok listáját, csupán a magát szocialista napilapként jelölő *Népszabadság* fürgeteges sikerét emelte ki. Mi idehaza csak annyit tudunk, hogy a szociáldemokraták két esztendő óta elkecseregett harcot vívnak egyetlen orgánumuk, az egykor valóban szociáldemokrata *Népszava* megszerzéséért, ám a lapot rendületlenül a SZOT-os időkbeli átmenékített, pártosságban élenjárt régi elvtársi szerkesztőgárda uralja. Így a szociáldemokraták mezőnyt vezető lapjairól akkor álmodhatott Gömöri Endre, amikor a *Népszabadságban* *E. Fehér Pál* – mert továbbra is e „legnépszerűbb” lap munkatársa –, egykori pártállami szellemi ítélet-végrehajtó legújabb keletű írása fölött elandalodott.

A petárdákat azonban dolgozata utolsó bekezdéseire hagyta a MÚOSZ elnökségi tagja.

„A médiaháború harmadik frontja az újságírók szövetsége elleni támadással nyílt meg – közli Gömöri Endre – a szövetség (mármint a MÚOSZ – K. Cs.) a médiumokért folyó összecsapásban eddig kimondottan lázadó módjára viselkedett.”

Kár, nagy kár, hogy erre a lázadásra Gömöri Endréék *nem akkor* – a Kádár-rendszerben – kerítették sort, amikor ez a harcok kiállás a megtorlás veszélyével járt volna.

Ma, a szabadság korában, a szavazók többségével választott, négy évi megbízatást kapott kormány kormányzása idején azt kell eldönteni: mi ellen lázad ilyen halált megvető bátorsággal a MÚOSZ? A rendszerváltoztatás ellen?

A veszélyeket Gömöri Endre a hősi szövetség vezetőjét ért támadással kívánja igazolni. Elmeséli tehát a *Frankfurter Allgemeine Zeitung* olvasóinak, hogy mire vatemedett *Csurka István*, az MDF „népi-nemzeti szárnyának irányítója”. Gömöri állítása sze-

rint az MDF alelnöke „nyilvánosan görénynek nevezte” *Bodor Pált*, a MÚOSZ elnökét.

Gömöri Endrének, amennyiben szavahihetőségét megőrizni kívánja, ezt a nyilvános kijelentést – tehát szó szerint ezt: „Bodor Pál görény” – *fel kell mutatnia!* Elő kell teremtenie.

Mivel ez a kijelentés nem hangzott el, nem íródott le, a helyzet most úgy áll, hogy a MÚOSZ elnökének neve mellől a MÚOSZ elnökségi tagjának kell eltüntetnie a megalázó jelzöt, mivelhogy ő nyomatta ki azt.

A MUK, az úgynevezett „ellenszövetség” közgyűlésére sort kerítve Gömöri Endre ezt írja: „Az alapítók azonban hibát követtek el, amikor első gyűlésükön hagyták, hogy a megnyitó beszédet egy idős ideggyors tartsa, aki minduntalan antiszemita írások publikálásával hívta fel magára a figyelmet. Az illető ezúttal felháborító nyíltsággal tett hitet a nacionalista sajtóhisztéria mellett: 'A haza veszélyben van, külső és belső ellenség fenyegeti. A külső ellenség a belső mögött áll.'”

Gömöri Endre hibát – nagy hibát – követett el.

Az idős ideggyors, az „illető”, *Benedek István* professor orvos-író, művelődéstörténész, polihisztor, több tucaat könyv – regény, esszékötet, tudományos mű – szerzője. A magyar szellemi élet Széchenyi-díjjal kitüntetett kiemelkedő egyénisége. Nagypja, *Benedek Elek*, édesapja, *Benedek Marcell* pedig olyan „illetők”, voltak, akik a magyar kultúra halhatatlanjai között foglalnak helyet.

Nos, a MUK tiszteletbeli elnökét, Dr. Benedek Istvánt vezeti véres nacionalistának, antiszemitának Gömöri Endre.

Az antiszemitizmus – megbocsáthatatlan bűn.

Ugyanilyen megbocsáthatatlan bűn – antiszemitizmussal rágalmazni meg valakit.

Mivel Gömöri Endre nagy nyilvánosság – Európa színe – előtt kívánt szégyenbélyeget ütni a magyar nemzet egyik legnagyobb humanista tudósára, aki író nagypjától és édesapjától tanulta, örökölte a toleranciát, a másság tisztelgetését, a liberalizmust, a Magyar Újságírók Közössége felszólítja Gömöri Endrét, hogy *Benedek* professor antiszemita írásait mielőbb *gyűjtse össze* és tárja a nyilvánosság elé.

Ez természetesen megoldhatatlan feladat elé állítja Gömöri Endrét.

Ezért a MUK elnöksége rágalmazás miatt pert indít Gömöri Endre ellen.

Ugyanakkor – mivel rendkívüli horderejű ügyről van szó – a MUK tagjai várják és elvárják a MÚOSZ Etikai Bizottságának *azonnali* véleménynyilvánítását és állásfoglalását.

Végezetül. A *Frankfurter Allgemeine Zeitung* közlése szerint Gömöri Endrét 1956 után négy évre tiltották foglalkozásától és 22 évig nem szólalhatott meg a rádióban.

Lehet. Mielőtt azonban valaki is forradalmi múltjáért üldözött hősnek képzelne a MÚOSZ elnökségi tagját, a *Figyelő* című lap főszerkesztő-helyettesét, nézzünk vissza a múltba. A kádári esztendőben a televízió képernyőjén rendre ott láttuk Gömöri Endrét, aki a külpolitikai újságírók műsoraiban vonult fel és szakértett. Ahogy visszaemlékezem szerepléseire, soha egyetlen egyszer sem nézett sokmillió közönsége szemébe, hogy 56-os forradalmi bátorsággal leleplezze a szemfényvesztést: „Honfitársaim, itt, ezekben a külpolitikai műsorokban úgy hazudunk, ahogy Moszkvában megkövetelik tőlünk!”

Nem, Gömöri Endre e felvilágosítástól *megkímélte* nézőit. Talán azért, hogy évenként rendre körbeutazhassa a világot, hivatalos útlevéllel. Azokban az esztendőben, amikor 1956 szabadságharcosai még útlevélkérelemért is hiába folyamodtak.

Írástomat német fordításban megküldtem a *Frankfurter Allgemeine Zeitung* főszerkesztőjének. Azzal a kéréssel, hogy soraim a *Nyugaton magyarúzatra* nem szoruló sajtószabadság jegyében, viszontválaszként, megjelenjenek.